

Etiske retningslinjer

Innholdsfortegnelse

1	Om etiske retningslinjer	3
2	Etiske dilemmaer og veiledning.....	3
3	Finansnæringens etikkplakat	3
4	God forretningsskikk	4
5	Banken som arbeidsplass	4
6	Personlige forhold	6
7	Gjennomgang av etiske retningslinjer	7
8	Brudd på etiske retningslinjer.....	7
	VEDLEGG: Finansnæringens etikkplakat	8

Endringstabell

Dato	Ansvarlig	Kommentar
19.12.17	Styret	1. versjon – etablering
25.09.18	Styret	2. versjon – revisjon
29.10.19	Styret	3.versjon – revisjon
27.10.20	Styret	4.versjon – revisjon
27.10.21	Styret	5.versjon – revisjon
26.10.22	Styret	6.versjon – revisjon
27.09.23	Styret	7. versjon - revisjon
09.09.24	Styret	8. versjon (ingen endringer)
18.06.26	Styret	9. versjon (Tinde Sparebank)

1 Om etiske retningslinjer

I tillegg til ansettelsesavtaler, stillingsinstrukser og arbeidsreglement har banken etiske retningslinjer som presiserer forventninger og krav til banken, og ansattes handlemåte og opptreden.

Bankens kjerneverdier setter også ord på hva vi forventer av hverandre og hva kunder, eiere og omverden kan forvente av oss. Alt vi gjør skal være i tråd med bankens kjerneverdier. Bankens kjerneverdier er:

Skikkelig

Modig

Interessert

Lagspiller

De etiske retningslinjene gjelder for alle bankens ansatte, ansatte i bankens eventuelle datterselskap og personer som arbeider på oppdrag av banken eller konsulenter som ikke er ansatt i banken.

Retningslinjene gjelder også for medlemmer av bankens styre og valgkomite, med mindre noe annet er presisert i styreinstruksen og instruks for valgkomiteen, eller gjennom lovgivning.

Banken er avhengig av tillit fra kunder, myndigheter, egenkapitalbevisere og samfunnet ellers for å kunne utføre sin forretningsvirksomhet og sine samfunnspålagte oppgaver som bank. Alle ansatte og tillitsvalgte som er involvert i bankdriften, og som i sin rolle identifiseres som en representant for banken, skal utvise en adferd som er forenelig med bankens etiske prinsipper og bankens verdier. Både adm. banksjef og ledere i banken har et særskilt ansvar for personlig opptreden. De skal være bevisst sin rolle i alle situasjoner, opptre med integritet, og være en god representant for banken, også etter arbeidstid og i sammenhenger utenfor bankens regi. Bankens øvrige ansatte bør også ha et bevisst forhold til hvordan privat adferd kan påvirke tilliten til banken.

Retningslinjene skal godkjennes av styret.

2 Etiske dilemmaer og veiledning

Ved tvil om hva som er riktig fremgangsmåte i en situasjon, skal ansatte søke råd hos nærmeste leder. Eksempler på etiske mulige dilemmaer, og bankens anbefalte håndtering, skal inngå i opplæring og intern kommunikasjon.

Banken skal ha tydelige og trygge rutiner for varsling av kritikkverdige forhold. Alle ansatte skal kunne varsle anonymt og uten frykt for represalier. Varler skal behandles konfidensielt, og følges opp av ansvarlig leder eller en uavhengig instans i henhold til bankens varslingsrutiner. Det skal være lav terskel for å si ifra om forhold som kan være i strid med lov, interne retningslinjer eller etiske normer.

3 Finansnæringens etikkplakat

Vektlegging av holdninger, etikk og god forretningsskikk er en forutsetning for at banken skal fylle sin samfunnsrolle. Finansnæringen har et kollektivt ansvar for måten oppgavene skal løses. Finans Norge har derfor utarbeidet Finansnæringens etikkplakat, og bedrifter som er tilsluttet Finans Norge forplikter seg til å følge denne, se vedlegg.

4 God forretningsskikk

Bærekraft og samfunnsansvar

Banken skal ta hensyn til miljø, klima, etikk og sosiale forhold i hele bankens virksomhet. Bankens ansatte skal derfor alltid gjøre sitt beste for å motvirke krenkelse av menneske- og arbeidstakerrettigheter, korrupsjon, og alvorlig miljøskade. Dette gjelder også andre handlinger som kan oppfattes som uetiske, både internt og i samfunnet ellers.

Leverandører og samarbeidspartnere

Banken skal stille krav til etisk atferd hos leverandører og samarbeidspartnere. Det forventes at disse følger prinsipper for menneskerettigheter, arbeidsvilkår og miljøhensyn. Banken skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og følge opp eventuelle funn på en ansvarlig måte.

Kundebehandling

Banken skal alltid ha høy integritet i møte med kunder. Rådgivingen skal være ansvarsfull og i tråd med hver enkelt kundes økonomiske situasjon. Kunden skal ikke gis råd som ikke er forenlig med kundens interesse eller økonomiske bæreevne. Banken skal i relasjon til kunden:

- opptre åpent, ærlig og rettferdig
- legge til rette for dialog, der kunden kan dele sine synspunkter med mål om å forbedre bankens produkter og tjenester
- gi råd som er egnet for kunden, og som tar utgangspunkt i kundens behov
- selge og markedsføre finansielle tjenester på en tydelig og transparent måte
- gi tydelig informasjon om hvordan kundens aktiva forvaltes
- legge opp til en høy tilgjengelighet med utgangspunkt i kundens forventninger og behov

Banken skal ha søkelys på personvern i kundebehandlingen, og sikre at banken behandler personopplysninger i samsvar med gjeldende personvernlovgivning og interne regler. Kunder, leverandører, samarbeidspartnere, ansatte og eiere skal kunne stole på at banken ivaretar personvernet, og beskytter deres interesser.

Hvitvasking og terrorfinansiering

Ansatte skal aktivt jobbe for å avdekke, forebygge og rapportere transaksjoner som er knyttet til terrorfinansiering eller utbytte av straffbare forhold.

Interessekonflikter og habilitet

Bankens ledelse og ansatte skal til enhver tid legge til rette for at risikoen for interessekonflikter begrenses til et minimum. Banken skal ha egne retningslinjer for håndtering av interessekonflikter.

Skatt/ Skatteunndragelse

Banken og bankens ansatte skal ikke investere i selskaper eller gi kreditt til kunder som organiserer sin virksomhet i såkalte skatteparadis, eller som ikke rapporterer sin virksomhet i ethvert land de opererer i.

Banken og bankens ansatte skal ikke ta del i, råde kunder til, eller tilrettelegge for aggressiv skatteplanlegging som har til hensikt å unndra eller urettmessig unngå skatt.

Ingen ansatte skal benytte seg av svart arbeid. Helt enkle sjekker bør gjennomføres før man velger firma for oppdrag, se tips på handlehvit.no.

5 Banken som arbeidsplass

MANGFOLD, INKLUDERING OG LIKESTILLING

Banken skal fremme et inkluderende arbeidsmiljø preget av respekt, likeverd og mangfold. Diskriminering på bakgrunn av kjønn, alder, etnisitet, religion, funksjonsevne eller seksuell orientering aksepteres ikke. Alle ansatte skal bidra til å skape en arbeidsplass der ulikhet verdsettes og ubevisste fordommer motarbeides.

OVERHOLDELSE AV LOVER, FORSKRIFTER OG INTERNE RUTINER

Alle ansatte skal rette seg etter de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten og utøvelsen av denne. Ansatte skal også overholde de interne rutiner som er fastsatt av banken, herunder instruksjoner, fullmakter mv. knyttet til den enkeltes stilling.

TRANSPARENS OG ÅPENHET

Åpenhet i beslutningsprosesser og kommunikasjon er avgjørende for tillit og etterprøvbarhet. Ansatte skal dokumentere relevante beslutninger og sikre sporbarhet i saksbehandling. Informasjon skal deles på en måte som fremmer forståelse og innsyn, innenfor rammene av taushetsplikt og personvern.

DIGITAL ETIKK OG KUNSTIG INTELLIGENS

Bruk av digitale verktøy og kunstig intelligens skal skje på en ansvarlig og etisk måte. Banken skal sikre at automatiserte beslutningssystemer er transparente, rettferdige og ikke diskriminerende. Ansatte skal være bevisste på hvordan data brukes, og vurdere etiske konsekvenser ved bruk av algoritmer og analyseverktøy.

INFORMASJONSSIKKERHET OG CYBERSIKKERHET

Alle ansatte har ansvar for å beskytte bankens informasjon og digitale infrastruktur. Det forventes at ansatte følger sikkerhetsprosedyrer, bruker sikre passord og rapporterer mistenkelig aktivitet. Bruk av privat utstyr i arbeidssammenheng skal følge bankens retningslinjer for informasjonssikkerhet. Ansatte skal ikke misbruke tilgangen til bankens IKT-systemer til å innhente informasjon om bankens kunder, forretningspraksis, osv. som den ansatte ikke har behov for i sitt arbeid.

BRUK AV SOSIALE MEDIER

Når ansatte opptrer i sosiale medier er det viktig at den ansatte er bevisst sitt ansettelsesforhold i banken, og hvilke verdier banken står for. Før noe publiseres i sosiale media bør derfor alle ansatte vurdere konsekvensene for banken og sitt arbeidsforhold. Sosiale aktiviteter i bankens regi skal ikke omtales i åpne sider på sosiale medier.

Ingen av bankens ansatte skal snakke nedsettende om konkurrenter eller publisere negativt innhold i konkurrentenes kanaler. Bankens ansatte skal heller ikke uttale seg om rykter, spekulasjoner, interne prosesser, kundesaker, kunder eller deres forbindelser. Dette gjelder også rettslige prosesser som banken har vært eller er involvert i.

REPRESENTASJON OG UTGIFTSDEKNING

Representasjon kan være naturlig i forbindelse med konferanser, kurs, seminarer, møter, jubileer, produktlanseringer og markedsaktiviteter. Om en er i tvil om arrangementet ligger innenfor det akseptable, skal det tas opp med nærmeste leder. All representasjon og bevertning skal skje innenfor alminnelig god folkeskikk og godt skjønn.

Enkelte gaver/reiser vil være skattepliktig for mottaker. Det må vurderes nøye om mottaker vil bli skattepliktig for gaven/reisen/utgiftsdekningen, og mottakeren må alltid opplyses i forkant om eventuell skatteplikt. Reiser og utgiftsdekning som har innslag av feriemessig karakter, skal alltid forhåndsklareres med nærmeste leder. Nærmere retningslinjer for utgiftsdekning og skatt knyttet til reise, representasjon, utlegg, gaver m.m. skal finnes i bankens personalhåndbok.

I forbindelse med arrangementer i regi av banken er hovedregelen at reiser og overnatting betales av kunden/forretningsforbindelsen. Det kan gjøres unntak i de tilfeller hvor vedkommende bidrar til kompetanseheving eller forretningsutvikling i banken.

Banken skal som hovedregel betale for egne medarbeideres reiser (transport og overnatting) og beverning. Etter avtale med nærmeste leder, kan det gjøres unntak for rene faglige oppdrag, som for eksempel foredrags- eller kursvirksomhet, der oppdragsgiver står for alle kostnader

ØKONOMISKE FORDELER, GAVER TIL ANSATTE M.M FRA BANKENS KUNDER ELLER ANDRE

Ansatte eller tillitsvalgte skal i utgangspunktet ikke motta noen form for økonomisk fordel eller gave, herunder representasjonsgoder, fra noen av bankens forbindelser, utover oppmerksomhetsgaver i tilknytning til for eksempel jul eller andre spesielle anledninger (blomsterhilsen, konfekt). Dersom en ansatt mottar en økonomisk fordel eller gave, eller blir gjort kjent med at slik fordel eller gave vil bli tilbudt, skal nærmeste leder underrettes, og ta stilling til om den kan mottas. Gaver eller andre tilleggssytelser, som ansatte i banken kan få tilbud om fra kunder eller andre, kan kun mottas dersom det er i samsvar med god forretningsskikk og bransjepraksis.

Det er ikke under noen omstendigheter akseptabelt å motta og tilegne seg kontanter eller andre finansielle ytelser. Dette blir å anse som bestikkelser. Ansatte må ikke motta fordeler fra banken sine forbindelser, så som rabatter eller bonus ved private innkjøp, låneopptak eller lignende. Rabatter som gis til alle ansatte i banken godtas. Rabatter gitt til kun enkeltpersoner vil kunne anses som bestikkelser.

TAUSHETSPLIKT

Alle ansatte har taushetsplikt om interne forhold, om kundenes forretningsmessige forhold, samt annen informasjon som kan anses som konfidensiell, jf. bankens arbeidsreglement.

DISKRESJON

Opplysninger om kunder skal behandles med diskresjon og aktsomhet. Ingen (kunder, besøkende eller liknende) skal kunne finne eller se opplysninger om kunder, kundeforhold, eller opplysninger om virksomheten.

6 Personlige forhold

ØKONOMISKE FORHOLD

Ansattes og tillitsvalgtes privatøkonomi er i utgangspunktet banken uvedkommende. Det kan likevel bli oppfattet som en svekkelse av den tillit, respekt og uavhengighet som banken ønsker å tilstrebe hvis ansatte eller tillitsvalgte er utsatt for betydelige økonomiske utfordringer. Banken har en forventning om den enkelte ansatte har en ordnet økonomi, og ikke påtar seg ansvar som setter den ansattes personlige økonomi i fare. Ansatte som forstår at de ikke klarer å dekke sine økonomiske forpliktelser bør derfor melde fra til nærmeste leder, eventuelt via HR, om situasjonen for mulig bistand. Ansatte og tillitsvalgte forventes å holde kundeforholdet med banken i orden.

NARKOTIKA, ALKOHOL ELLER PENGESPILL

Bankens medarbeidere skal ikke bruke narkotika. Alkohol skal ikke inntas i arbeidstiden. Unntak kan gjelde i forbindelse med representasjon, men i slike tilfeller bør man være restriktiv med inntaket.

Man kan heller ikke bruke rusmidler utenom arbeidstid på en slik måte at det medfører fravær, eller at arbeidet ikke kan utføres tilfredsstillende.

Bankens ansatte skal ikke delta i ulovlige pengespill, spekulasjonsforretninger eller liknende. Ulovlig handel med kryptovaluta er ikke tillatt.

MEDLEMSKAP ELLER SYMPATIER FOR VISSE ORGANISASJONER

Banken aksepter ikke at ansatte er medlemmer eller aktivt sympatiserer med organisasjoner som er udemokratiske, rasistiske eller voldelige, eller på annen måte kan forbindes med kriminell

aktivitet/virksomhet. Engasjement eller medlemskap i organisasjoner der formålet ikke er forenelig med bankens etiske retningslinjer ellers, aksepteres heller ikke.

OPPDRAK UTENFOR BANKEN

Frivillig arbeid skal ikke gå utover arbeidet i banken, og medarbeidere må utvise varsomhet i valg av oppdrag eller verv utenfor arbeidet i banken, inklusive oppdrag som ikke utføres på kommersiell basis.

Den ansatte må på forhånd innhente samtykke fra adm. banksjef ved følgende forhold:

- Privat forretningsvirksomhet
- Eierinteresser i virksomheter
- Styreverv i forretningsvirksomhet
- Styremedlem i lag eller foreninger som har et kundeforhold til banken
- Delta i selskap med personlig ansvar
- Lønnet arbeid utenom banken

For styret i banken er dette regulert i styreinstruks og i det til enhver tid gjeldende regelverk.

7 Gjennomgang av etiske retningslinjer

Alle ansatte skal hvert år gjennomgå de etiske retningslinjene og bekrefte at det er lest og forstått (lesebekreftelse i 4Human).

Ved tvil om riktig fremgangsmåte ved etiske spørsmål, skal ansatte henvende seg til sin nærmeste leder.

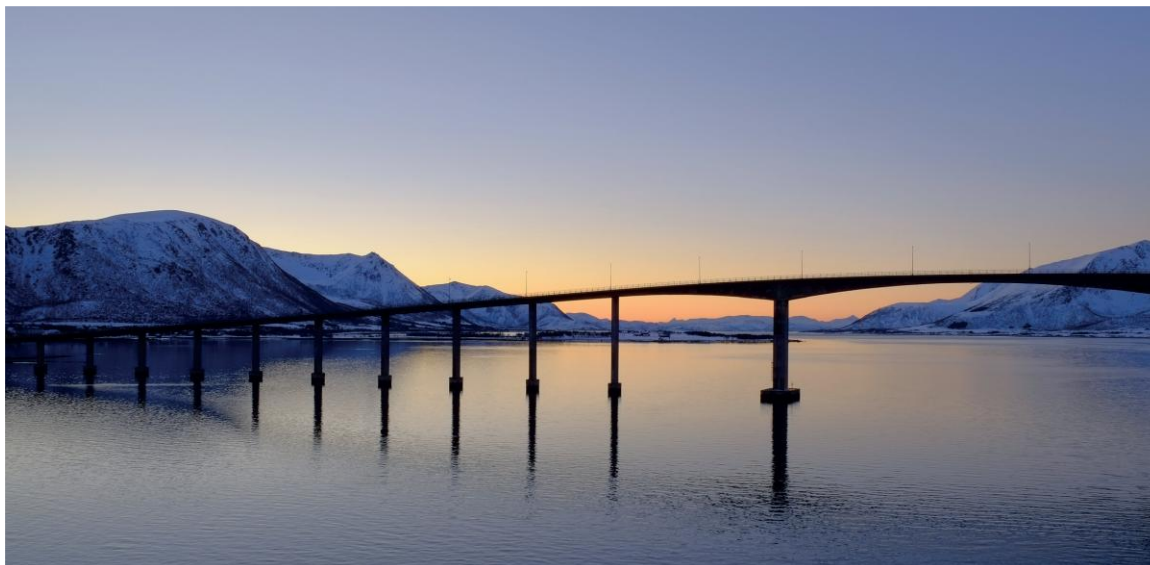
8 Brudd på etiske retningslinjer

Brudd på bankens etiske retningslinjer kan føre til advarsel og oppsigelse/avskjed. I enkelte tilfeller kan brudd på etiske retningslinjer også medføre straffeansvar og/eller erstatningsansvar.

Alvorlige brudd skal rapporteres til styret og inngå i bankens hendelsesregister.

Vedlegg: Finansnæringens etikkplakat

VEDLEGG: Finansnæringens etikkplakat

FINANSNÆRINGENS ETIKKPLAKAT

Finansnæringens oppdrag er blant annet å arbeide for økonomisk trygghet for enkeltmennesker, vekstkraft for næringslivet, økonomisk stabilitet i samfunnet og effektive og sikre betalingsløsninger. Medlemsbedriftene i Finans Norge står sammen om oppdraget, og næringen er avhengig av tillit for å kunne utføre det på en god måte. Dette forutsetter høy etisk standard. Næringen har et kollektivt ansvar for måten oppgavene løses på.

Vektlegging av holdninger, etikk og god forretningsskikk er en forutsetning for at finansnæringen skal fylle sin samfunnsrolle. Finansnæringen har høyere ambisjoner enn kun å oppfylle krav i lover, forskrifter og andre bestemmelser. Aktiv selvregulering, gode bransjestandarder og andre fellestiltak skal sikre tillit til næringen.

Den enkelte bedrift har ansvar for sin egen etiske standard, men brist hos én medlemsbedrift rammer hele næringen. Hensikten med arbeid i regi av fellesskapet er å øke bevisstheten, bidra til selvregulering og gjøre detaljert myndighetsregulering overflødig der det er naturlig at næringen selv setter standarder.

Gjennom Finans Norge vil næringsfellesskapet løpende reise debatter om forbrukervern og tillit mellom finansnæring og samfunn. Tiltak iverksettes når det er nødvendig.

Bedrifter tilsluttet Finans Norge forplikter seg til å:

- Løse samfunnsoppdraget på en måte som ivaretar hensynet til alle bedriftens interessenter
- Spre kunnskap om personlig økonomi til kunder generelt og til ungdom spesielt slik at disse får grunnlag for å ta gode økonomiske beslutninger
- Arbeide for en sunn, sikker, stabil og ansvarsfull finansnæring
- Ivareta hensynet til åpenhet og ansvarlighet i egen forretningsdrift
- Bidra til sunn og god konkurranse i markedet
- Etterleve bransjestandarder – herunder God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling samt næringens felles kompetansestandarder
- Unngå rutiner og systemer, herunder incentivsystemer, som fremmer kortsiktig tenkning og på lengre sikt skader bedriftens interessenter, bedriften selv og den samlede finansnæringen
- Følge opp brudd på bransjestandarder og interne standarder

Finansnæringens etikkplakat er vedtatt av hovedstyret i Finans Norge. Alle selskap som er tilknyttet Finans Norge er forpliktet til å etterleve den og sørge for at den er innarbeidet i egen organisasjon.